

[Handelsministeren.]

staar i i Øjeblikket, kunde der ikke være Tale om at gennemføre en Statsbank, dertil har Socialdemokratiet ikke Magt, selv om det havde Agt, og det ærede Medlem vilde paa sit Partis Vegne tage Konsekvensen af denne Situation og gaa med i Arbejdet paa at skabe en Ordning, selv om det ikke blev paa Statsbankens Grund. Det anser jeg i Virkeligheden for værdifuldt, hvis der virkelig er en Realitet bag ved Ordene, som det ærede Medlem Hr. Stauning fremsatte, og jeg har ingen Grund til at tvivle om, at der ikke skulde ligge en saadan Realitet bagved.

Det ærede Medlem Hr. Stauning kom ind paa en Række Betragtninger om, at jeg aldeles ikke var gaaet frem paa den rigtige Maade, jeg var ikke gaaet frem efter de Udtalelser, som var fremsat i Betænkningen af 1926, hvorefter jeg skulde forhandle med Nationalbanken, de private Banker, Erhvervsorganisationer, o. s. v., o. s. v. Det ærede Medlem Hr. Stauning glemmer imidlertid ganske, at siden 1926 er der gennemført en anden Lov, nemlig Loven af 16. Juli 1927, og det betones netop i Betænkningen dertil, at Ministeren skal staa frit under Udarbejdelsen af sit Forslag ganske paa samme Maade, som Rigsdagen vil staa frit, naar Forslaget bliver fremsat for den. Jeg har fulgt denne Linie og ment mig berettiget til at staa frit under Udarbejdelsen af Forslaget, ligesom jeg erkender Rigsdagens Ret til at være fuldkommen frit stillet, efter at Forslaget er blevet fremsat.

Det ærede Medlem Hr. Stauning fremhævede derefter, at det var Hensynet til Konkurrenterne, som var varetaget ved det Forslag, som var fremsat, og at det var Frygten for Bankens Konkurrenter og Frygten for Statsbanken, der havde drevet os ud i dette Forslag. Derefter argumenterede det ærede Medlem Hr. Stauning vidt og bredt om Statsbankens Velsignelser, og han kom ind paa meget indgaaende Betragtninger vedrørende den svenske Riksbank og fremhævede indgaaende, hvilke overordentlig store Privatforretninger den svenske Riksbank drev, men at man dog ønskede, at den i endnu større Omfang skulde drive Privatforretninger for at tjene Penge ind og for at konkurrere med de øvrige svenske Banker.

Det ærede Medlem fremhævede endvidere, at Følgerne af denne Riksbankens Virksomhed var den lave svenske Diskonto, ogsaa den lave svenske Privatbankdiskonto. Jeg tror, det ærede Medlem ser ganske fejl, naar han mener, at Privat-

bankdiskontoen i Sverige ligger lavere end den danske, Privatbankdiskontoen i Sverige ligger lige saa højt som her i Danmark, og der ankes oven i Købet over, at de svenske Privatbanker regner med en større Margin for Fortjeneste, end de danske Banker gør, saa deri har det ærede Medlem ikke Ret, men det ærede Medlem holdt altsaa paa, at Sveriges Riksbank drev saa store Forretninger, og derfor var der nu Bestræbelser fremme for at faa den Stats Affärsbank, som de kalder den i Sverige. Jeg staar her med Motionen til det svenske Førstekammer fremsat af Hr. Møller og flere angaaende Oprettelse af denne Stats Affärsbank, og deri siges bl. a., at medens Staten tidligere, altsaa Riksbanken, drev omfattende Forretningsvirksomhed, er denne i de senere Aar saa godt som blevet fuldstændig monopoliseret af Privatbankerne, idet disse Privatbanker er traadt ind som dem, der i Virkeligheden har overtaget den Forretningsvirksomhed, Riksbanken tidligere havde. Det er noget ganske andet, man der siger fra svensk socialdemokratisk Side, der siger man netop, at den svenske Riksbank ikke har nogen Forretningsvirksomhed nu i Forhold til tidligere, men vi — de svenske Socialdemokrater — ønsker, den skal have en saadan omfattende Forretningsvirksomhed, for at den kan paaføre de private Banker en effektiv Konkurrence. Det er Forholdet.

Jeg tillader mig endvidere at henvise til en Artikel, der har staaet i „Göteborg Handels- og Sjöfartstidende“, skrevet af den svenske Professor Brismann om „Statens Affärsbank“, hvor han ogsaa kommer ind paa at omtale den „Jordbrugerbank“, som man har i Sverige, der er en ren Statsbank, og som det ærede Medlem Hr. Stauning fremhævede som noget saa dejligt; hvis man ikke vilde knytte den private Forretningsvirksomhed til den svenske Riksbank, kunde man knytte den til denne Jordbrugerbank. Nu har denne sidste været en dyr Historie for den svenske Stat, det er gaaet meget daarligt, og ikke af den Grund, at de private Banker har haft Lov til at skyde deres daarlige Forretninger over paa Jordbrugerbanken. Det er aldeles ikke Tilfældet. Man har en Kreditkasse, som det kaldes i Sverige, over paa hvilken de private Banker har kunnet skyde en Del af de daarlige Forretninger, en Kasse under Garanti af de private Banker og den svenske Stat, og hvor der er tabt nogle Penge. Det berører ikke Jordbrugerbanken, der er drevet paa en saadan Maade, at der er tabt adskilligt.